

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Erik Wallin*
 Härad: *Färredad* Adress: *Vallby, Kammungärd.*
 Socken: *Vallby* Berättat av: *från Anna Lemke, Vallby.*
 Uppteckningsår: *1939.* Född år *1875* i *Borby.*

Bäckahästen. 1.

Gloran. 2.

Varrel om dödsfall. 3-4.

Medel mot att döda skola "gå igen." 5-7.

Midsummarkvällen som läkemedel. 8.

Ljåver botas. 9.

Ljåverbotare i Vallby. 10-11.

Falköten och falkfolk. 12.

Att "rika" folk. 13.

5999

ACC. N:R.

Landskap: Upptecknat av: *Curt Wallin*
Härad: Adress:
Socken: *Vallby* Berättat av: *En Anna Lemke*
Uppteckningsår: *1939* Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

1.

Bäckahästen.

I dammen vid Vallby bys allmänning
sprang bäckhästen om vintern. Bäckhästen
var vit och lång som en häst. Men det
skramlade, när han sprang. När man
satte sig på honom, blev han ännu längre,
så att hur många som helst fick plats på
hans rygg. Så bar det iväg i väldig fart.
Men kom någon att nämna jern namn,
"föll hela bunten av."

ACC. N:R. **5999**

Landskap: Upptecknat av: *Pert Wallin*
Härad: Adress:
Socken: *Vallby* Berättat av: *En Anna Lembke*
Uppteckningsår: *1939* Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Glosor

*Glosor påträffades vara till ett svinn. Den
fläckte igen folk. Endast skräddare kunde
klara sig mot den. Ty de klippste efter
den.*

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5999

Landskap: Upptecknat av: Pert Wallin
Härad: Adress:
Socken: Vallby Berättat av: En herra Samtke
Uppteckningsår: 1939 Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3.

Styrkefolket flockas — varsel om dödsfall.

När styrkefolket flockas sig vid styrkeportarna
efter måisan, betyder det att det blir döds-
fall under veckan.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R. 5999

Landskap: Upptecknat av: *Curt Hallin.*

Härad: Adress:

Socken: *Velling* Berättat av: *Frn Anna Lemcke.*

Uppteckningsår: *1939.* Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4.

Uppdelat och hornmvslat båda dödsfall.

När man hörde upplelat eller skri från
hornmven, betydde det dödsfall.

ACC. N:R. 5999

Landskap: Upptecknat av: Curt Wallin.
Härad: Adress:
Socken: Vallby. Berättat av: En herra Lemke.
Uppteckningsår: 1939. Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5.

Linfro som hjälper mot att lik ej "gå igen."

Vår någon var död och blivit förd till
kyrkogården, brukade man strö linfro
utanför dörren till den stuga, där den
döde bott. Han (hon) skulle då inte kunna
"gå igen."

Skriv endast på denna sida!

5999

ACC. N:R.

Landskap:

Upptecknat av:

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år

i:

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6.

Vattnen öses efter den döda, för att han ej skall
"gå igen."

I Vallby fattighus, som låg in på kyrkogården,
bodde de fattiga gamla två eller tre i varje
rum. I ett rum huserade Karna Skom och
Boel Vendel. De voro aldrig sams. Karna var
tvär och Boel "käpsig". En dag Boel och skulle
begravas. När barnerna fått bridan utanför
dörren såg Karna och en annan gum-
ma en man vattna och ~~ente efter bridan~~
"hottade efter henne", när bridan bars bort.
Den ene barnaren gick vattnet på sina
byxor. Gummorna såg sig ösa vattnet

Skriv endast på denna sida!

5999

ACC. N:R. _____

Landskap: _____ Upptecknat av: *Curt Wallin*

Härad: _____ Adress: _____

Socken: *Vallby.* Berättat av: *En Anna Lumbke.*Uppteckningsår: *1939.* Född år _____ i _____LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

7.

efter Boel, för att han ej skulle "gå igen"
efter sin död.

Skriv endast på denna sida!

5999

ACC. N:R.

Landskap:

Upptecknat av: *Bert Wallin.*

Härad:

Adress:

Socken: *Vallby.*Berättat av: *Fru Anna Leontke.*Uppteckningsår: *1939.*

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8.

Midsummarafteon lades belygg på gravarna
mot sjukdom.

Midsummarafteon lade man belygg på gravarna för att bli fria från sjukdom. Om det var en flicka, som skulle botas, skulle belygget läggas på en "kastagrov", om det var en pojke, som skulle botas, skulle det läggas på en kvinnagrov. Det var modern, som skulle lägga det. Hon skulle vara blyg. Det hjälpte, trodde man, mot "laget".

Skriv endast på denna sida!

5999

ACC.- N:R.

Landskap:

Upptecknat av:

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9.

"Sjåner" botas med sand från kyrkan.

För buktade man sanda kyrkan med
järnsand. Järnsanden ströddes på golvet. Det på-
stods, att om man tog inifrån sand, som
lagt på kyrkgolvet, skulle den kunna bota
"sjåner".

Skriv endast på denna sida!

ACC. N: 5999

Landskap: Upptecknat av: *Curt Wallin*
Härad: Adress:
Socken: *Vallby* Berättat av: *Anna Lembke*.
Uppteckningsår: *1939* Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10.

"Gjävur" - botare i Vallby.

I Vallby fanns i berättarens ungdom två, som betade "gjäver." Det var "Karna Skola", som bodde i fattighuset, och Nils Trilds husken, som bodde i ett mer rivet hus, vilket låg bakom Johan Lindströms hus i Vallby allmänning.

Berättaren hade en gång varit närvarande, när Nils Trilds husken kurerade ett barn. Hon "målde" barnet. Hon tog en ullgarnstråd och "målde" från ena handens fingertoppar över bröstet till andra handens fingertoppar på barnet. Så tog hon knutar på tråden.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. **5999**

Landskap: Upptecknat av: *Curt Wallin*
 Härad: Adress:
 Socken: *Vallby* Berättat av: *Anna Lemke.*
 Uppteckningsår: *1939.* Född år i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11.

Och då gjorde hon två lyxor på träden och spottade mellan öglorna. Hela tiden mumlade hon något oegripligt.

Efter några dagar skulle man redan komma igen. Om träden då längt sig eller ej var utslagsgivande, om barnet skulle bli bra eller ej.

Skriv endast på denna sida!

ACC. N.R.

5999

Landskap:

Upptecknat av:

Härad:

Adress:

Socken:

Berättat av:

Uppteckningsår:

Född år

i

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12.

Saklotens värt visar, om man "får varann."

Ville man se, om två unga skulle "få varann", satte man niornas under bjälkarna saklot, en vid var bjälke. Värde de mot varandra, betydde det, att de unga skulle få varandra, men värde saklotarna från varandra, betydde det, att de unga inte skulle få varann.

Skriv endast på denna sida!

5999

ACC. N:R. _____

Landskap: _____

Upptecknat av: _____

Härad: _____

Adress: _____

Socken: _____

Berättat av: _____

Uppteckningsår: _____

Född år _____

i _____

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

13.

Att "riska folk."

Ett allmänt talesätt för var:

"Va' stäi du där o' riskar folk för?"
(= varför stäi du där och utfrägar folk?).

Skriv endast på denna sida!